

Obsah

	str.	m.č.
Předmluva	V	
Předmluva ke druhému vydání (1. vydání u Nakladatelství C. H. Beck)	VII	
O autorech	IX	
Přehled obsahu	XI	
Přehled použitých zkratk	XXV	
Úvodem	XXXVII	
Kapitola I. Historie mezinárodního práva a jeho nauky.....	1	
Oddíl 1. Přirozenoprávní škola	1	1
§ 1 Klasická přirozenoprávní škola (17. stol.), její ideová osnova	2	1
§ 2 Pozdní přirozenoprávní škola (18. stol.), tzv. Grotiani	3	2
Oddíl 2. Mezinárodněprávní pozitivismus.....	5	3
§ 1 Vítězný nástup empirické metody poznávání mezinárodního práva.....	5	3
§ 2 Dosud citovaný autor G. F. von Martens, jeho sbírka mezinárodních smluv	6	4
Oddíl 3. Mění se mezinárodní společenskopolitické okolnosti, jejich odraz v mezinárodním právu a jeho nauce	9	5
§ 1 Rozmach arbitráže při řešení mezinárodních sporů.....	10	5
§ 2 Právní názory nauky jako tzv. pomocný pramen MP	13	6
Oddíl 4. Vznik tehdejšího právního řádu mezinárodního	16	7
§ 1 Materiální předpoklady zrodu obecně platného MP	16	7
§ 2 Obecné MP jako normativní výraz praxe i potřeb mezinárodního společenství.....	19	8
Oddíl 5. Pojmová a obsahová charakteristika (tradičního) obecného mezinárodního práva	21	9
§ 1 Uznání za subjekt tehdejšího obecného MP	22	9

	str.	m.č.
§ 2 Plná derogovatelnost působnosti tradičního obecného MP	23	10
§ 3 Následky protiprávního chování v tradičním obecném MP	25	11
§ 4 Přímé donucení v tradičním MP	27	12
Oddíl 6. Dosud používaná tehdejší odborná literatura, následné doktrinární směry	32	13
§ 1 Reprezentativní díla pozdně-pozitivistické školy	32	13
§ 2 Následné a současné doktrinární směry	36	14
Kapitola II. Subjekty mezinárodního práva	47	
Oddíl 1. Subjektivita obecně	47	
Oddíl 2. Suverénní státy	50	15
§ 1 Suverenita státu mezinárodněprávně chráněna	51	15
§ 2 Znaky státnosti a schopnost nového státu je mocensky prosadit	52	16
§ 3 Kompetence (výsostná práva) státu a jejich omezení	56	17
§ 4 Státy složené	57	18
Oddíl 3. Sukcese států	60	19
§ 1 Kodifikace pravidel o sukcesi států	61	19
§ 2 Pojmové náležitosti sukcese států ve vztahu ke smlouvám	63	20
§ 3 Sukcese států v otázkách majetkových	67	21
Oddíl 4. Ostatní subjekty mezinárodního práva	74	22
§ 1 Povstalecká hnutí	74	22
§ 2 Subjektivita mezinárodních organizací	78	23
§ 3 Doktrinární otázka mezinárodněprávní subjektivity jednotlivce	85	24
§ 4 Argumenty a pozitivněprávní dokumenty svědčící ve prospěch marginální subjektivity jednotlivce	87	25
§ 5 Zvláštní jednotky s omezenou subjektivitou	93	25a
Kapitola III. Mezinárodněprávní normotvorba a druhy pravidel mezinárodního práva	95	
Oddíl 1. Materiální prameny mezinárodního práva, důvod závaznosti mezinárodního obyčeje a obyčejová mezinárodněprávní pravidla	97	26
§ 1 Pojem mezinárodního obyčeje	98	26
§ 2 Konstitutivní prvky tvorby mezinárodního obyčeje	98	27

	str.	m.č.
§ 3 Klasický v. moderní obyčej	104	28
§ 4 Význam judikatury pro výklad obsahu obyčejového práva....	105	29
§ 5 Význam nauky pro výklad obsahu obyčejového práva	107	30
§ 6 Kodifikace obyčejového práva.....	109	31
Oddíl 2. Druhy pravidel mezinárodního práva	112	32
§ 1 Obyčejová pravidla dispozitivní a kogentní, tzv. pravidla mandatorní	112	32
§ 2 Pravidla hard law a soft law	118	33
§ 3 Primární a sekundární pravidla	120	34
§ 4 Význam termínu „principy mezinárodního práva“	122	35
§ 5 Obecné zásady právní	123	36
Oddíl 3. Konsensus jako důvod závaznosti mezinárodní smlouvy a mezinárodněprávní smluvní pravidla.....	124	37
§ 1 Obecně platné pravidlo pacta sunt servanda.....	126	37
§ 2 Tacitní smlouvy.....	127	38
§ 3 Písemné smlouvy sjednané ve zjednodušené formě	129	39
§ 4 Ujednání, která nejsou mezinárodní smlouvou.....	131	40
Oddíl 4. Mezinárodní smlouvy sjednané v plné formě, právo mezinárodních smluv	134	41
§ 1 Ratifikace smlouvy, její přijetí, schválení a přístup k ní.....	135	41
§ 2 Právní vady konsensu	136	42
§ 3 Smlouva nicotná (non negotium).....	138	43
§ 4 Smlouva absolutně neplatná (negotium nullum)	139	44
§ 5 Pojem „mírová smlouva“	142	45
§ 6 Publikování smluv sjednaných v plné formě.....	144	46
§ 7 Výhrady k mnohostranným smlouvám.....	145	47
§ 8 Výklad mezinárodních smluv	148	48
§ 9 Účinky mezinárodní smlouvy	150	49
§ 10 Mezinárodní smlouvy a třetí státy	152	50
§ 11 Ustanovení smlouvy o jejím skončení, vypovědění a odstoupení od ní.....	154	51
§ 12 Kategorie podstatně změněných okolností (rebus sic stantibus)	156	52
§ 13 Skončení smlouvy v důsledku jejího podstatného porušení ...	160	53
§ 14 Revize a modifikace smlouvy mnohostranné	161	54
Oddíl 5. Jednostranné mezinárodněprávní akty.....	166	55
§ 1 Jednostranné mezinárodněprávní akty států	166	55
§ 2 Jednostranné právní akty mezinárodních organizací	173	56
Oddíl 6. Mezinárodněprávní normativita a vnitrostátní právo.....	180	57

	str.	m.č.
§ 1 Požadavek recepcce – tzv. transformace (materiální, formální)	182	57
§ 2 Mezinárodní smluvní normativita k vnitrostátnímu převzetí	184	58
§ 3 Doktrinární kategorie „mezinárodního práva trestního“	185	59
§ 4 Mezinárodní pracovní úmluvy	190	60
§ 5 Mezinárodní unifikační úmluvy	191	61
§ 6 Doktrinární zobecnění vztahu MP a práva vnitrostátního	193	62
§ 7 Řešení poměru mezinárodního a vnitrostátního práva v české ústavě a praxi	195	63
Kapitola IV. Státní území a mezinárodní prostory	203	
Oddíl 1. Územní suverenita a územní výsost	204	64
§ 1 Výkon územní výsosti mimo vlastní státní území	206	64
§ 2 Problematika nabývání státního území	208	65
§ 3 Cese státního území	210	66
§ 4 Státní hranice (delimitace, demarkace, pohraniční režimy) ...	213	67
Oddíl 2. Právní režimy vod vnitřních (národních)	216	68
§ 1 Průplavy	217	68
§ 2 Zmezinárodněné říční cesty	220	69
§ 3 Námořní přístavy	226	70
§ 4 Mořské zálivy	233	71
Oddíl 3. Pobřežní vody a přiléhající pásma	235	72
§ 1 Pobřežní moře	235	72
§ 2 Mořské úžiny (průlivy)	239	73
§ 3 Souostrovňní vody	242	74
§ 4 Přilehlé pásmo	243	75
§ 5 Pevninná mělčina	245	76
§ 6 Výlučné ekonomické pásmo	249	77
Oddíl 4. Volné moře	250	78
§ 1 Res communis omnium	251	78
§ 2 Námořní vlajka státní příslušnosti lodí	251	79
§ 3 Ověřování totožnosti lodí při podezření z kogentně zakázané činnosti	255	80
§ 4 Náležitosti práva pronásledování	263	81
§ 5 Trestní jurisdikce v případech srážky lodí na volném moři	265	82
§ 6 Bezpečnost námořní plavby a pomoc trosečníkům	268	83

	str.	m.č.
§ 7 Účast vnitrozemských států na využívání volného moře.....	269	84
§ 8 Rybolov a ochrana ohrožených druhů	272	85
§ 9 Ochrana podmořských kabelů a potrubí	275	86
§ 10 Mořské dno a jeho podzemí pod volným mořem, společné dědictví lidstva	277	87
Oddíl 5. Nadzemní prostory: vzdušný prostor a kosmický prostor	282	88
§ 1 Mnohostranná smluvní pravidla týkající se vzdušného prostoru	283	88
§ 2 Právní režim kosmického prostoru	292	89
Oddíl 6. Antarktida	298	90
§ 1 Koncepce tzv. prvního objevu	298	90
§ 2 Internacionalizace Antarktidy	299	91
Oddíl 7. Mezinárodní ochrana životního prostředí.....	301	92
§ 1 Zásady mezinárodního práva životního prostředí	302	92
§ 2 Sektorové a transverzální smlouvy	316	93
Kapitola V. Obyvatelstvo	325	
Oddíl 1. Státní příslušnost	326	94
§ 1 Mezinárodněprávní pojem státní příslušnosti (občanství)	326	94
§ 2 Opce podle mezinárodního práva	332	95
§ 3 Zánik státní příslušnosti	334	96
§ 4 Dvojí (víceré) státní občanství, bezdomovectví	335	97
§ 5 Státní příslušnost právnických osob	341	98
§ 6 Občanství Evropské unie	346	99
Oddíl 2. Mezinárodní cizinecké a uprchlické právo	347	100
§ 1 Vpuštění cizince na území teritoriálního státu.....	347	100
§ 2 Odchod a vyhoštění cizince z území státu jeho pobytu	349	101
§ 3 Azyl vnitrostátně a mezinárodně normovaný	351	102
§ 4 Extradice	359	103
§ 5 Uprchlíctví	365	104
§ 6 Právní postavení cizinců na území státu pobytu.....	370	105
§ 7 Pojem a náležitosti diplomatické ochrany	374	106
§ 8 Požadavek vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků ...	390	107
§ 9 Omezení a výjimky z institutu diplomatické ochrany	395	108
Oddíl 3. Mezinárodní ochrana lidských práv.....	397	109
§ 1 Kogentně normovaná mezinárodní ochrana lidských práv	398	109
§ 2 Smluvní úprava OSN mezinárodní ochrany lidských práv	406	110
§ 3 Mimosmluvní mechanismy OSN na ochranu lidských práv ..	418	111

	str.	m.č.
§ 4 Evropská úprava ochrany lidských práv: kontrolní mechanismus	421	112
§ 5 Evropská úprava ochrany lidských práv: materiální právo ...	436	112a
§ 6 Mezinárodní a evropská ochrana menšin.....	442	113
Kapitola VI. Státní orgány	447	
Oddíl 1. Vnitřní státní orgány pro mezinárodní styk	448	114
§ 1 Postavení hlavy státu při pobytu v cizině	449	114
§ 2 Postavení ostatních představitelů státu při pobytu v cizině	451	115
Oddíl 2. Zahraniční orgány státu pro mezinárodní styk.....	453	116
§ 1 Diplomatické orgány.....	453	116
§ 2 Počátek a skončení diplomatické mise, přerušení diplomatických styků	456	117
§ 3 Funkce diplomatických orgánů	458	118
§ 4 Diplomatická nedotknutelnost	461	119
§ 5 Objekty diplomatické mise jako humanitární útočiště	465	120
§ 6 Jurisdikční imunita	467	121
§ 7 Fiskální a celní výhody diplomatických misí	472	122
§ 8 Konzulární orgány	473	123
§ 9 Stálé mise u mezinárodních organizací.....	479	124
Kapitola VII. Mezinárodní orgány a organizace	483	
Oddíl 1. OSN a přidružené odborné organizace	485	125
§ 1 Přijímání členů OSN.....	486	125
§ 2 Rada bezpečnosti, její funkce	488	126
§ 3 Valné shromáždění, jeho funkce	493	127
§ 4 Sekretariát OSN	497	128
§ 5 Hospodářská a sociální rada	500	129
§ 6 Odborné organizace OSN	503	130
Oddíl 2. Mezinárodní organizace regionální povahy	510	131
§ 1 Rada Evropy (RE).....	511	131
§ 2 Evropská unie (EU)	513	132
§ 3 Organizace amerických států (OAS)	522	133
§ 4 Arabská liga a Africká unie (OAJ/AU).....	524	134
§ 5 Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO).....	526	135
Kapitola VIII. Smírné řešení sporů.....	531	
Oddíl 1. Poradní prostředky řešení sporů	533	136

	str.	m.č.
§ 1 Přímé diplomatické jednání	533	136
§ 2 Vyšetřovací komise	536	137
§ 3 Dobré služby a mediace	538	138
§ 4 Smírčí řízení	540	139
§ 5 Politické řešení sporů	545	140
Oddíl 2. Prostředky závazného řešení sporů	546	141
§ 1 Vývoj mezinárodní arbitráže	547	141
§ 2 Stálý rozhodčí soud (SRS)	548	142
§ 3 Pravidla rozhodčího řízení	550	143
§ 4 Jiné mezinárodní rozhodčí orgány	553	144
§ 5 Mezinárodní soudní dvůr (MSD)	556	145
§ 6 Tzv. sporné řízení před MSD	559	146
§ 7 Posudky MSD	566	147
Kapitola IX. Právní následky protiprávního chování	571	
Oddíl 1. Odpovědnost států	573	148
§ 1 Následky protiprávního chování v tradičním MP	573	148
§ 2 Kodifikace pravidel o odpovědnosti států	576	149
§ 3 Pojmové náležitosti protiprávního chování státu	583	150
§ 4 Problém platnosti mezinárodního závazku	587	151
Oddíl 2. Státu je přičítáno chování jeho orgánů	590	152
§ 1 Orgány jednající ultra vires	591	152
§ 2 Orgány povstaleckého hnutí	593	153
§ 3 Status de facto orgánů	596	154
§ 4 Jednání soukromých osob	600	155
§ 5 Jednání cizích státních orgánů	603	156
§ 6 Status orgánů mezinárodních organizací	605	157
Oddíl 3. Třídění závazků a činů rozhodných pro vznik mezinárodní odpovědnosti	610	158
§ 1 Činnostní a výsledečné závazky	611	158
§ 2 Protiprávní čin časově okamžitý a pokračující	616	159
Oddíl 4. Nepřímá odpovědnost a situace příbuzné	622	160
§ 1 Nepřímá odpovědnost za protiprávní chování jiného státu	623	160
§ 2 Odpovědnost při donucení k protiprávnímu činu	625	161
§ 3 Pomoc nebo podpora při protiprávním chování	627	162
§ 4 Spoluúčast na protiprávním chování	629	163
Oddíl 5. Obsah odpovědnostní povinnosti	631	164
§ 1 Povinnost upustit od protiprávního chování	633	164

	str.	m.č.
§ 2 Povinnost reparační	635	165
§ 3 Restituce	639	166
§ 4 Kompenzace	641	167
§ 5 Satisfakce	645	168
§ 6 Uplatnění odpovědnosti	652	169
Oddíl 6. Přímé donucení	655	170
§ 1 Donucení (represálie) v tradičním MP	656	170
§ 2 Retorze	659	171
§ 3 Pojem protiopatření v současném MP	660	172
§ 4 Požadavek úměrnosti protiopatření	662	173
§ 5 Vynucení trestního postihu provinilých státních orgánů	669	174
§ 6 Pojem protiopatření v pojetí Komise MP	673	175
§ 7 Sebeobrana	678	176
§ 8 Ozbrojená opatření k vynucení ochrany lidských práv	686	177
§ 9 Institut sebeobrany v pojetí Komise MP	692	178
Oddíl 7. Okolnosti vylučující protiprávnost	695	179
§ 1 Vyšší moc a náhodná událost	696	179
§ 2 Mezinárodní odpovědnost (liability) za škodlivé následky činnosti nezakázaných mezinárodním právem	698	180
§ 3 Krajní nouze	700	181
§ 4 Tíseň	704	182

Kapitola X. Právo mezinárodní bezpečnosti a právo ozbrojených konfliktů

711

Oddíl 1. Systém kolektivní bezpečnosti	712	183
§ 1 Kolektivní bezpečnost SN	713	183
§ 2 Kolektivní bezpečnost OSN	715	184
§ 3 Odzbrojení	719	185
§ 4 Regulace zbrojení, jaderné zbraně	721	186
§ 5 Bakteriologické a chemické zbraně	727	187
§ 6 Konvenční zbraně, zákaz určitých typů	730	188
Oddíl 2. Právo ozbrojených konfliktů	735	189
§ 1 Zahájení nepřátelství	738	189
§ 2 Přerušování diplomatických styků v důsledku válečného stavu	740	190
§ 3 Účinky válečného stavu na mezinárodní smlouvy	742	191
§ 4 Právní postavení nepřátelských cizinců	745	192
§ 5 Nepřátelský majetek	749	193

	str.	m.č.
§ 6 Mezinárodněprávní aspekty otázky tzv. Benešových dekretů	756	194
Oddíl 3. Pravidla vedení ozbrojeného boje.....	760	195
§ 1 Haagské úmluvy válečného práva	761	195
§ 2 Ženevské úmluvy o ochraně obětí válek (humanitární právo)	766	196
Oddíl 4. Trestání válečných zločinů a jiných zločinů podle mezinárodního práva.....	777	197
§ 1 Mezinárodní trestní tribunály ad hoc	779	197
§ 2 Mezinárodní trestní soud	786	198
Oddíl 5. Zastavení nepřátelství a ukončení válečného stavu	795	199
§ 1 Právní formy zastavení nepřátelství	795	199
§ 2 Právní formy ukončení válečného stavu	801	200
§ 3 Doktrinární zhodnocení právních aspektů 2. války v Perském zálivu (2003)	814	201
Oddíl 6. Neutralita	820	202
§ 1 Válečná neutralita (ad hoc)	820	202
§ 2 Trvalá neutralita	823	203
Doporučená současná odborná literatura	825	
Věcný a jmenný rejstřík	829	
Summary.....	837	